

Поль Верлен. «Поетичне мистецтво», «Осіння пісня». Естетичні погляди поета у вірші «Поетичне мистецтво»

Тези уроку:

- Поль Верлен — представник символізму.
- Поезія «Поетичне мистецтво» — маніфест естетичних поглядів митця й мистецтва символізму загалом.

Словник до уроку:

Алітерація — повторення однорідних приголосних звуків.

Асонанс — повторення однорідних голосних звуків.

Маніфест — писаний виклад творчих принципів літературного або мистецького угруповання, напряму чи окремого автора.

«Прокляті поети» — цикл статей Поля Верлена, вперше опублікований у 1883 році. У ньому митець представив роздуми про власну творчість і мистецькі долі сучасників — Трістана Корб'єра, Артюра Рембо та Стефана Малларме.

Джерело: emilyspoetryblog.com

Поль Марі Верлен
(1844-1896)

Загальні ознаки лірики:

- символічність;
- сугестивність;
- музичність;
- імпресіоністичність (домінують враження);
- поєднання образів природи з емоційним станом людини;
- використання алітерацій та асонансів.

Українською мовою перекладали Максим Рильський, Григорій Кочур, Микола Лукаш, Борис Тен (Микола Хомичевський), Микола Терещенко.

«Осінь пісня»

Дата публікації: 1866 р.

Збірка: «Сатурнічні поезії».

Цикл: «Сумні пейзажі».

Тема: сум природи та людини.

Мотив: незворотність плину часу.

Художні засоби:

- Епітети: «млосні пісні», «вихровий вир».
- Метафори: «б'є годинник».
- Алітерації: постійне використання звуків «в», «с».
- Асонанси: постійне використання звуку «о».

У творі є значна кількість символів: годинник, струни, вихор, вир, листя.

«Поетичне мистецтво»

Дата публікації: 1884 р.

Збірка: «Колись і недавно».

Тема: сутність і форма поезії.

Мотив: важливість поезії для людської душі.

Художні засоби:

- Епітети: «зірок осінніх метушня», «золоте тремтіння».
- Метафори: «розмір, що плине», «відтінок лиш єднати може / сурму і флейту, мрію й сон».
- Порівняння: «тяжіль, немов закони».
- Анафора: «в нім...» (рядки 9-10).

Цей твір є водночас і естетичною програмою Поля Верлена, і маніфестацією поглядів символістів.

Завдання для допитливих

Порівняй, будь ласка, переклади «Осінньої пісні» українською мовою. Якими засобами послуговуються перекладачі для створення настроїв у вірші?

Микола Терещенко

Скорбне ридання
Скрипок до рання,
Пісня осіння –
Серце вражає,
Втомно гойдає,
Мов голосіння.
Весь я холону,
Стигну від дзвону,
Блідну з одчаю.
Згадки ж юрбою
Мчать наді мною –
Тяжко ридаю.
Вийду я з хати,
Вітер проклятий
Серце оспале
Кидає, крає,
Наче змітає
Листя опале.

Григорій Кочур

Неголосні
Млосні пісні
Струн осінніх
Серце тобі
Топлять в журбі,
В голосіннях.
Блідну, коли
Чую з імли -
Б'є годинник:
Линуть думки
В давні роки
Мрій дитинних.
Вийду надвір -
Вихровий вир
В полі млистім
Крутить, жене,
Носить мене
З жовклим листям.

Борис Тен

Довгим квилінням
Скрипки осінні
Монотонно,
Вперто, без жалю
Серце вражають
Непритомне.
Весь охолону,
Тільки задзвоне
Десь годинник, –
Спогади давні
Стогнуть в риданні
Несходимім.
Кинуся з хати
З вітром блукати,
А він злісно
Мною жбурляє,
Ніби зів'ялим
Мертвим листом.

Микола Лукаш

Ячать хлипки,
Хрипки скрипки
Листопада...
Їх тужний хлип
У серця глиб
Просто пада.
Від їх плачу
Я весь тремчу
І ридаю,
Як дні ясні,
Немов у сні,
Пригадаю.
Кудись іду
У даль бліду,
З гір в долину,
Мов жовклий лист
Під вітру свист -
В безвість лину.